Kinh Chánh Xuất Gia 1
<blockquote>Kalama tri ân bạn tranngocdieu.nt & dhammavihari2018 ghi chép.</blockquote>
[27/12/2021 - 10:16 - dhammavihari2018]
Cái bài giảng đầu tiên là bài Kinh Chánh Xuất Gia.
Kính thưa đại chúng! Trong buổi học sáng hôm qua chúng tôi có giới thiệu về 6 bài kinh trước đây một thời gian cũng khá lâu, thì ngày hôm qua chúng ta học về bài Kinh Đại Hội, trong bài kinh đó có nhắc đến 6 bài kinh, cách đây lâu lắm rồi trong 1 lớp học tại Thụy Sĩ chúng tôi đã có dịch và có hướng dẫn có vị Phật tử trọn vẹn 6 bài đó từ năm 2012, tức là bây giờ đã gàn 2 năm rồi. Tôi đặt tên cho 6 bài là Lục Đại Chân Kinh, kinh nào thì cũng là kinh hết, Lục Đại Chân Kinh, nhưng có lẽ là vì mình mang cái máu kiếm hiệp nên để ghi dấu 6 bài đó thì tôi gọi là Lục Đại Chân Kinh, nghe nó có vẻ giống như à Cửu âm chân kinh vậy đó. Thì LDCK ở đây gồm có 6 bài, thì mỗi 1 bài như vậy đó
[27/12/2021 - 11:50 - dhammavihari2018]
Cái bài giảng đầu tiên là bài Kinh Chánh Xuất Gia.
Kính thưa đại chúng! Trong buổi học sáng hôm qua chúng tôi có giới thiệu về 6 bài kinh trước đây một thời gian cũng khá lâu, thì ngày hôm qua chúng ta học về bài Kinh Đại Hội, trong bài kinh đó có nhắc đến 6 bài kinh, cách đây lâu lắm rồi trong 1 lớp học tại Thụy Sĩ chúng tôi đã có dịch và có hướng dẫn các vị Phật tử trọn vẹn 6 bài đó từ năm 2012, tức là bây giờ đã gần 2 năm rồi. Tôi đặt tên cho 6 bài là Lục Đại Chân Kinh, kinh nào thì cũng là kinh hết, Lục Đại Chân Kinh, nhưng có lẽ là vì mình mang cái máu kiếm hiệp nên để ghi dấu 6 bài đó thì tôi gọi là Lục Đại Chân Kinh, nghe nó có vẻ giống như à Cửu âm chân kinh vậy đó. Thì Lục Đại Chân Kinh ở đây gồm có 6 bài, thì mỗi 1 bài như vậy đó được Đức Phật Ngài nhắm đến 6 hạng chúng sinh, mà ở đây xin bà con ghi dùm cái này, tức là chúng sanh trong đời đều có vô số vô lượng nhưng mà có thể gom gọn thành 6 nhóm. Cái nhóm thứ nhất á là những chúng sinh mà khuynh hướng tâm lý của họ nó nặng về tham, sân, si, tầm, tín, giác. Tánh tham á là cái Tánh thích cái này, thích cái kia. Thì chúng sanh đó được gọi là những người nặng về tánh tham, tiếng Pali là ...
[28/12/2021 - 01:35 - dhammavihari2018]
rāgacarita,tôi dịch là tham tánh hay là dục tánh, cái hạng thứ 2 là dosacarita, tức là những cái người này phiền não y như người ta vậy á nhưng mà cái mà nặng nhất ở trong đó á là sân tánh hay là nộ tánh, cái hạng thứ 3 là mohacarita, tôi dịch là độn tính, các vị có vẻ ngạc nhiên là tại sao tôi không dịch là tham, sân, si mà bởi vì các vị không biết có để ý hay không là tôi luôn luôn tận lực theo đuổi một cái điều mà tôi gọi là tâm huyết á là dịch cái gì đi nữa cũng phải căn cứ trên cái hồn Việt, cái hồn Tiếng Việt, cái hồn văn hóa Việt. Ở trong cái văn hóa Việt, chúng ta biết rồi, chúng ta dùng chữ Hán rất là nhiều, mà mình thấy đối với người không biết Phật Pháp mà mình nói tham tánh, sân tánh nghe nó không có ổn lắm, theo tôi thôi, trong cái nhìn chủ quan thì tôi thấy cái chuyện đó nó không ổn, mà Tôi dịch là nặng về duc tính thì nó thích hơn. Chữ dục đây không gói gọn trong 5

trần, mà dục ở đây là thích là muốn tùm lum hết trơn á, thì gọi à dục tánh hay tham tánh. Cái hạng thứ 2 thay gì dịch là sân tánh thì nghe nó rất là là với người Việt, mà dịch là nộ tánh thì nghe nó hay hơn. Cái thứ 3 mình dịch là si tánh thì nghe nó không hay bằng cái chữ độn tính. Tham, sân, si hả... giờ tới cái tánh tầm mình dịch sao đây? Cái tánh tầm, cái tánh thứ 3 là vitakka carita, cái tánh này là cái tánh lăng xăng, mà cái tánh này không hẳn là thiện hay bất thiện. Cho nên ở đây á, mình dịch theo tiếng Việt Nam cái tánh Tầm nghe nó xa lạ ghê lắm,người Phật tử đi chùa 80 năm mà chưa từng học A tỳ đàm á, thì họ nghe cái chữ tầm này họ khó bề mà hình dung ra lắm,cho nên mình phải suy gốc cái ý nghĩa của tàm tính là sao? Cho nên cái chữ tầm tính ở đây nó có một cách dịch mà tôi cho là tương đối là đắc cách, có nghĩa là người Việt nghe thấy okay là đãng tính giống như đãng trí
[01/01/2022 - 08:32 - dhammavihari2018]
, có nghĩa là họ không có theo đuổi hết một cái tâm nguyện nào mà cứ buông cái này bắt cái kia, họ có thể là họ là một người rất là thiện tánh, có nghĩa là sao, là tha thiết về Đạo, tha thiết về làm điều thiện, yêu cái tốt, yêu cái thiện, nhưng mà có một điều là họ không có theo đuổi cái gì suốt, cứ nay thì cái này, mai cái kia,tiếng Việt Nam mình gọi là cái người đoản khí, hoặc là đãnh tính, chứ không phải là đãnh trí nha, họ đãnh tính có nghĩa là họ không có rõ cái gì hết,Lúc này là cái này, lúc khác là cái khác gọi là đãnh tính. Để coi tầm rồi tới tín, cái tín ở đây là đức tin Saddhacarita, tui dịch là mộ tánh, dịch tín tánh nghe nó kỳ lắm, mộ tánh có nghĩa là, các vị có nhớ sư trưởng có bài định nghĩa về ba hạng bồ tát:" Bậc tinh tấn thì năng phục vụ, kém khôn ngoan chẳng đủ niềm tin. Bậc trí tuệ thì giác phần chóng đắc, vì căn cơ xuất sắc hơn thường. Trí nhân tâm tánh như gương, nên khi quán chiếu vô thường nhận ngay. Bậc đức tin lâu ngày hơn trí, vì tính nhân ít nghĩ rõ ràng. Tín nhân cá tính đoan trang, lại ưa mến chuộng dị đoan linh thần. Đó! Cái chữ tánh ở đâu là mộ, tức là nay thì theo ông Tư bà Tám, rồi thầy nước lạnh, thầy nước sôi, dĩ nhiên, một vị bồ tát là một vị bồ tát là trí tuệ hơn người nhưng mà trong quá trình hành ba la mật thì cái yếu tố đức tin ấy, cái yếu tố tâm lý gọi là hâm mộ thần tượng ấy, thì nó mạnh lắm, mình có thể nhìn vào cái kiểu tu hành của Tăng Ni Phật tử thì mình thấy có nhiều người vô chùa á, thì họ coi nặng việc xây chùa, xây tháp, họ nặng về bố thí. Còn có Người thì thích là thiền định rồi nghiên cứu kinh Phật rồi học hỏi uyên bác, rồi còn có cái hạng nữa đó, là thích thờ cúng thôi, thích bùa phép rồi thích kinh này kinh kia, cái này linh rồi đeo tượng Phật, vẽ bùa, săm mình vân vân và vân vân, họ nặng. Đại khái là họ coi cái chuyện hương khói nặng nề lắm, họ thích cái đó lắm, họ nặng về hương khói, thì trong trường hợp đó gọi là mộ tánh, mộ tánh tức là thích một cái khuynh hướng tâm lý sùng mộ, thần tượng, tức là họ thờ Phật cũng đặt biệt hơn người ta, tức là người ta thờ Phật người để ý Phật nói cái gì, để ta tìm hiểu về nghĩa lý, họ thì không, đã thích Phật rồi, đã mến Phật rồi, đã kính Phật rồi thì họ coi Phật cũng như một vị thần nhiều hơn, khuynh hướng sùng mộ, thần tượng, trong trường hợp như vầy gọi là mộ tánh.

Bây giờ tới cái khuynh hướng tâm lý thứ sáu, Buddhacarita, cái chứ Buddha thông thường được dịch là Giác, Giác tánh, ở đây tôi dịch là ngộ tánh, cái chữ ngộ tánh trong tiếng Việt Nam mình á, người nào mà coi phim Tàu trong Hán, hoặc trong thơ ca tiếng Hán thì có cái chữ ngộ tánh, nói thằng bé đó có ngộ tánh, có nghĩa là nó sớm có những cái nhận thức chín chắn, già dặn, trưởng thành về chuyện Đạo, về Kinh Phật, thì gọi là ngộ tánh thì nó hay hơn mình dịch là tánh Giác thì nghe cũng được, lâu ngày mình xài, thì mình thỏa hiệp nội bộ với nhau thì Okay, vì ngôn ngữ nó lừ mặc định, là ước lệ, thì mình dịch chữ gì cũng được. Là mặc định là ước lệ, nhưng mà có những trường hợp cái mặc định đó đó, nó có thể có một giải pháp hay hơn mà tại sao mình lại chết sống với một cái mặc định mà nó, nó còn có thể chọn lựa hay hơn, ừ hứm... Okay. Cho nên tổng chi thì chúng ta có được sáu hạng chúng sanh ở đời. Hạng thứ nhất là dục tánh, hạng thứ hai là nộ tánh, hạng thứ ba là độn tánh, cái hạng thứ tư là đãng tánh, hạng thứ năm là mộ tánh và cái hạng thứ sáu là ngộ tánh, mà phải nói thế này, nhân, mình phải xài trường hợp nhân khi mà người ta chưa có kịp làm quen với từ ngữ Phật học tại sao mình không gợi ý người ta, không đề nghị người ta dùng những chữ đẹp, còn bây giờ mình cứ nghĩ mà thôi kệ cho dùng cái chữ đó lâu ngày người ta cho dùng vậy thôi, cái bà đó bả sơ cơ, cái ông đó ổng sơ cơ thôi mình cứ cho dùng chữ cũ đi thì tôi không đồng ý. Lẽ ra đó, đối với những người đó đó thì nhân khi họ chưa kịp biết cái chữ mà nó không hay lắm đó thì nhân lúc đó đó mình hãycho... Theo tôi sáu cái chữ vừa rồi, theo tôi thôi là

sau chữ hay, nó hay hơn chữ cũ. VD như dịch người đó người tánh tham, người tánh sân thì nó không bằng mình dùng các chữ dục tánh, nộ tánh, độn tánh, đãng tánh, mộ tánh và ngộ tánh, theo tôi thì nó gần gũi với cái văn hóa của Tiếng Việt hơn còn cái chuyện bà con không đồng ý thì okay bởi vì mình phải nói rõ với nhau là đời sống là sự chọn lựa yeahh, các vị không đồng ý cũng được, khi tôi bước vào trong room thì dĩ nhiên, quý vị không thể trách tôi tại sao tôi chủ quan, tôi phải có cái chủ kiến của tôi chứ, Okay...Thì tôi trở lại đó là nói theo cái nội dung của kinh, trong phần chú giải của kinh Đại Hội thì khi đêm đó thiên chúng trong vô lượng vũ trụ tìm đến để lễ Phật ấy, và để chiêm ngưỡng thánh chúng thì lúc đó đức Thế Tôn ngài với ánh mắt nhìn thấu ba cõi và cái tấm lòng nghĩ đến ngàn đời đó, thì ngài xét thấy rằng thì là thiên chúng về đông quá đêm nay ta sẽ thuyết cái gì đây, sẽ nói cho họ nghe cái gì, và cách nói ra sao, đấy, nói cái gì tức là nói đề tài gì và nói ra sao, có nghĩ là mình nói một mình mình độc giảng hay mình thích vấn đáp. Thì với Phật trí Thế Tôn thấy rằng á với khuynh hướng tâm lý của thiên chúng đêm nay á, thì cái chuyện họ nghe hai vị vấn đáp nó tốt hơn. Bởi vì tôi biết có nhiều người cũng thích nghe nhạc nhưng mà họ thích nghe song ca, lại có người thích nghe đơn ca, rồi có người họ lạ lắm, họ thích nghe hòa tấu thôi, họ không muốn nghe lời , họ chỉ muốn nghe giai điệu của nó thôi, họ muốn nghe cái melody chứ không muốn nghe lyric, nó lạ lắm. Cho nên là, Phật Pháp cũng vậy, cũng bài hát đó mà có người họ thích nghe hòa tấu, họ nghe Diễm xưa đó, tằng tăng tằng tăng họ thích hơn.
[23/06/2022 - 12:53 - tranngocdieu.nt]
là họ nghe lời huych tẹt nó trần ra thì họ không thích. Cho nên ở đây trường hợp này cũng vậy Thế Tôn nhận thầy rằng đêm nay Thiên chúng về thì sẽ nói cho họ nghe 6 cái bài Kinh này. Cái hình thức thuyết giảng sẽ là hình thức vấn đáp tức là Ngài hỏi có một người nói hoặc là một ngườii hỏi thì Ngài nói. Thì Ngài chọn cái cách tốt nhất đó là Ngài dùng thần thông Ngài tạo ra một vị hóa Phật. Chính cái vị đó sẽ hỏi và Ngài sẽ trả lời. Các vị biết rồi với khả năng thần lực của Thế Tôn thì Ngài có thể tạo ra một cái hình tượng y hệt như Ngài chuyện đó không có khó khăn.

Cái bài Kinh đầu tiên vị hóa Phật đó hỏi Thế Tôn. Cái nội dung vấn đáp đầu tiên dành cho đối tượng chúng sinh nặng về dục tính đó là bài kinh Chánh Xuất Gia. Trong đêm nay thôi Ngài chọn bài kinh Chánh Xuất Gia để thuyết cho người nặng về dục tính. Nhưng mà sáng mai dậy thì một ai đó cũng là chúng sinh dục tính hỏi Ngài vấn đề đó thì chắc chắn 1000% thì Ngài có thể thuyết giảng bài kinh khác - làm ơn nhớ dùm chổ này chứ đừng nghĩ chỉ có bài này thôi thì không được.

Tôi ví dụ như là sáng nay có một nhóm người đến thăm tôi mà họ là người miền Tây thì tôi đãi ăn họ. Tôi nghĩ mấy người này là dan miền Tây thì mình sẽ cho họ ăn món A, món B gì đó. Nhưng mà ngày mai ngày mốt một nhóm người khác đến đây họ cũng là dân miền Tây nam bộ thì tôi sẽ cho họ ăn món khác bởi vì đồ ăn miền tây nó nhiều lắm, nó phong phú lắm. Chứ không phải hôm nay tôi cho họ ăn cái món đó tồi ngày mai hễ cứ dân miền Tây là tôi đè nó ta tôi thồn, tôi dọng, tôi cán, tôi nhét thì không phải, mà chỉ hôm nay thôi, chỉ trong cái đêm này thôi. Khi tôi giảng tôi có ý nhắc đi nhắc lại một triệu lần đó là Thế Tôn là một bậc Đại Giác, bậc Toàn Giác Ngài luôn luôn tùy duyên. Ngài khác mình ở chổ là Ngài đãi người ta món người ta thích và người ta cần chứ Ngài không phải dựa vào Ngài. Ngài chỉ đãi người ta món người ta thích và người ta cần, và dĩ nhiên cái cần thì Ngài nâng nó lên thành cái chuyện quan trọng nhất, thứ 2 mới là chuyện người ta thích. Cái nào nó hợp với người ta đó vì có cái người ta thích mà nó không có hợp. Nếu nó hợp với người ta mà người ta không thích thì Ngài cũng tìm cách làm cho nó hợp. Thì ở đây cũng vậy, mình là phàm phu mình thuyết pháp độ người toàn mình dựa vào mình trước. Thứ nhất cái khả năng của tôi, tôi giảng được cái gì. Và trong cái số vấn đề mà tôi có thể nói tôi lựa đề tài nào tôi thấy tâm đắc nhất thì tôi móc nó ra. Cho nên nó hơi khổ cho cái người mà nghe pháp của tôi ở chổ là họ chỉ được nghe cái mà tôi có thể hiểu biết và cái mà tôi thích thôi. Còn Đức Phật thì không. Đức Phật cái gì Ngài cũng biết hết cho nên vấn đề Ngài nói không phải là Ngài muốn nói cái đó. Không Phải là Ngài thấy tâm đắc với cái điều gì đó. Mà Ngài coi coi cái tên mà ngồi trước mặt Ngài đó nó hợp với cái gì. Thí cái chủng tử đời trước, cái túc duyên đờ trước họ đã gieo duyên giải thoát như thế nào. Hôm nay họ nghe cái gì họ giác ngộ mau nhất. Đấy, các vị để ý dùm chổ này.
[26/06/2022 - 01:48 - tranngocdieu.nt]
Cái bài kệ đầu tiên gọi là Chánh Xuất Gia. Cái vị hóa Phật hỏi thế này:

Tôi hỏi bậc ẩn sĩ
Có trí tuệ rộng lớn
Để vượt qua bờ kia
Tịch tịnh tự an trú
Làm sao một tỷ kheo
Bỏ nhà bỏ các dục
Lại có thể chơn chánh
Du hành ở trên đời

Đây là một trong những bài kinh mà tôi cho rằng thơ mộng nhất. Chúng ta thấy rồi. Đã nói là tỳ kheo trong ý nghĩa rốt ráo nhất là không nhà, không tài sản, không tình thân. Trước hết các vị phải có cái khái niệm này trước cái đã. Một tỷ kheo nguyên thủy, một tỷ kheo không phải của thời nay thì phải là một người không nhà, không tài sản, không tình thân. Không nhà có nghĩa là không có một trụ xứ nhất định sống chết buồn vui với nó đó gọi là không nhà. Không tài sản có nghĩa là ngoài tháp cụ là tam y quả bát, đồ cạo tóc, ống đựng kim chỉ, một tấm vải lược nước, trừ ra những món này thì vị tỷ kheo không còn những món khác. Còn thuốc men thì bệnh đâu thuốc đó. Chứ không có phải đùm đùm đề đề như bây giờ nào là thuốc bổ mắt, bổ xương, bổ da, bổ máu tùm lum hết, rồi máy móc, rồi xe cộ v.v... và v.v...Còn các vị tỳ kheo nguyên thủy là tùy duyên, bệnh thì đi tìm thuốc, y rách thì đi tìm y, đến giờ ăn thì đi bát, việc xong rồi thì phủi tay buông hết, phủi chân ngồi xuống đó lá tỳ kheo nguyên thủy.

Cho nên vị hóa Phật ở đây mới hỏi là: Làm sao một tỷ kheo
Bỏ nhà bỏ các dục
Lại có thể chơn chánh
Du hành ở trên đời

Các vị biết rồi, ở trong kinh Bẩy Mồi - Trung bộ kinh. Các vị vòa đó sẽ thấy Đcứ Phật có giảng 4 bầy nai. Bầy nai thứ nhất tham ăn, u mê thấy ở đâu có mồi thì nhào tới thế là bị sa bẫy, sụp lưới của thợ săn. Bầy nai thứ 2 thì nó khôn hơn, tụi nó không có ham mồi như bầy thứ nhất mà nó bỏ đi thật là xa vào những cái vùng xa khuất, hoang vắng không dấu chân người, tưởng sao nó đi xa quá chỗ đó không có thức ăn, đến lúc nó đói rã rời nó chịu không nổi đành quay trở ra đi tìm thức ăn và trong cái cơn hoảng loạn đói khát đó tụi nó mất cảnh giác. Cái hạn thứ nhất là chỉ biết ham cắm đầu đi kiếm mồi. Hạn thứ hai là biết trốn lánh nhưng mà trốn lánh theo kiểu cực đoan, theo kiểu trẻ con cho nên sau khi chịu không thấu mới quay trở lại mà lúc quay trở lại thì coi như hoàn toàn mất tự chủ, mất cảnh giác, thiếu tinh thần cảnh vệ cho nên là cũng bị sụp bẫy sa lưới. Cái hạng thứ ba khôn hơn 2 bầy trước, có nghĩa là không có tham mồi như là hạng thứ nhất mà cũng không có trốn tránh cực đoan như bầy thứ 2 mà coi như là mấy ảnh thấy ở đâu có ăn thì mấy ảnh cũng lai vãn ở đó kiếm tìm nhưng mà cái cách tiếp cận tìm thức ăn rất là thông minh, rất là khôn ngoan, rất là cẩn trọng và cách mà rút lui trú mình dấu thân cũng rất là cẩn trọng, rất là thomg6 minh nhưng khổ thay cái khu vực của bầy nai thứ ba này ở nó vẫn chưa nằm ngoài cái khu vực nguy hiểm cho nên nó vẫn tiếp tục là nạn nhân của thợ săn. Chỉ riêng bầy thứ tư ăn mồ một cách thông minh, tránh mồi một cách thông minh và cái chỗ trú thân náu mình cũng nằm ngoài vùng nguy hiểm cho nên chúng có thể an lành sống đời.

Ở đây cũng vậy Đức Phật dạy có bốn hạng tỳ kheo ở đời thứ nhất là nghe mùi danh xưng lợi đắc là cắm đầu cắm cổ chết đuối trong đó. Hnag5 tỳ kheo thứ hai là có lý tưởng hơn, có đạo tâm hơn, có chủ trương hơn nhưng khổ thay cái chuyện mà trốn lánh nhân thế, trốn lánh trên đời lại có phần chủ quan, có phần cực đoan cho nên cũng chyên tâm giới luật thiền định nhưng mà đến lúc gày gò ốm yếu, thiếu thốn tùm lum hết thì quay lui. Lúc quay lui thì lại là sụp bẫy. Chẳng hạng như tôi biết có những vị phải nói là đời sống rất là trong sạch, rất là khả kính, tưởng sao rồi tới lúc không thèm tiếp xúc với Phật tử rồi ở một mình rồi tới lúc bện hoạn thì sao. Cơn đau đến bệnh hoạn thiếu thốn phải quay lui, và trong lúc quay lui là vị đó thiếu cảnh giác cũng chết. Rồi cái hạng thứ ba gọi là thọ dụng có cảnh giác, tránh đời có cảnh giác, nhưng mà cái khu vực sinh hoạt của vị này vẫn chưa nằm ngoài vùng nguy hiểm, có nghĩa là vẫn nằm trong cái chỗ lui tới của nhân gian, của những ân oán tình thù, của những cái chuyện buồn vui thế tục. hễ cái vùng sinh hoạt vẫn còn nằm trong cái vùng

nguy hiểm thì vị tỳ kheo này vẫn chưa thật sự an toàn. và chỉ có hạng tỳ kheo thứ tư không có thọ dụng tiếp nhận các vật dụng một cách đắm đuối chủ quan, mà cũng không có trốn đời một cách chủ quan cực đoan mà vị này là đến đi trong chừng mực, đến đi trong cảnh giác và chỗ trú thân cũng nằm ngoài vùng nguy hiểm. Thì ở đây tôi nhắc bài kinh đó trong khi đang giảng bài kinh này thì là sao? Các vị hóa Phật hỏi Thế Tôn làm sao một tỳ kheo gọi là bỏ nhà, bỏ dục mà lại có thể sống du hành ở đời là như vậy. Vì chổ này không thể nào không nhắc bài kinh Bẫy Mồi. Vị hóa Phật hỏi với tinh thần của bài kinh Bẫy Mồi.

Đức Phật mới trả lời như thế này:

Ai nhổ lên điềm lành
Như vậy, Thế Tôn đáp
Các sao băng mộng mị
Và các tướng lành dữ
Vị ấy đoạn trừ được
Các lỗi lầm điềm lành
Tỳ kheo ấy chơn chánh
Du hành ở trên đời

Người ta sống ở đời cứ đi tìm cái gì tốt nhưng mà khổ thay chữ tốt, chữ hên, chữ vui, những cái lành trong cái nhận định của thế gian, trong nhận thức của thế gian thì nó rất khác với Phật pháp. Thí dụ như ở trong sớ giải thích thế này: Ngoại trừ cái tinh thần của kinh Mangala sutta (kinh Hạnh Phúc) thì tất cả những gì thế gian gọi là hay là đẹp là tốt là hạnh phúc đều khả nghi, đều cần phải xét lại hết. Tôi xin nhắc lại bài giảng đành cho chúng sinh nặng về dục tính trong một trường hợp khác Thế Tôn sẽ có những đề tài khác. Thứ hai câu trả lời ở đây của Đức Phật cũng chỉ cho trường hợp này thôi, ở một trường hợp khác Thế Tôn sẽ nói khác. Làm ơn nhớ dùm chổ này, tôi cứ nói đi nói lại vậy đó. Trong chổ này Ngài nhìn thấy những người đang ngồi trước mặt Ngài thì Ngài thấy phải trả lời như vầy thì họ mới đắc quả được. Thì Ngài nói thế này trong suốt thời gian 12 năm trước khi Thế Tôn ra đời thì ở trong thế giới này gồm 31 cõi - nói 31 nghĩa là trừ vô tưởng, vô sắc thì trừ 5 cõi đó ra còn lại 26 cõi. Thì râm rang trong 26 cõi đó là một làn sóng bàn cãi xem sống ra sao mới là sống hạnh phúc. Cũng giống như trong hiện tại người ta đặt nặng vấn đề bảo vệ môi trường như vậy. Thì trong thế giới, trong vũ trụ ở chiều vĩ mô rộng lớn hơn thì lâu lâu nó cũng có những trào lưu mà chư thiên và nhân loại cùng tìm hiểu về một đề tài nào đó. Chẳng hạn như hôm nay mình nghĩ phải giải quyết vấn đề khủng bố ra sao. Phải giải quyết vấn đề môi trường ấm nóng toàn cầu ra sao. Phải giải quyết những tệ nạn chích hút, phá thai, đồng tính ra sao. Thì trong vũ trụ ở một chiều rộng hơn thì cũng có lúc cũng có những đề tài lớn như vậy giữa chư Thiên. Thì 12 năm trước khi Thế Tôn ra đời thì trong vũ trụ này có một cái làn sóng tranh cãi về một cái đề tài duy nhất: Thế nào là một đời sống đẹp, thế nào là một đời sống hạnh phúc. Thì cái câu hỏi này kéo dài 12 năm trước khi Đức Phật thành đạo. Khi mà Đức Phật thành đạo rồi thì có một vị trời mới xuống hỏi Thế Tôn là lâu nay trong các cảnh giới nhân thiên vẫn râm rang vẫn tồn tại một cái câu hỏi như vậy hôm nay chúng con đến gặp Thế Tôn xin một lời đáp sống như thấ nào là sống hạnh phúc, thế nào gọi là điềm lành, thế nào được gọi là cát tường. Thì chúng con nghĩ rằng có người nói ăn ngon mặc đẹp, có người nói phải có cái này có cái kia mới là hạnh phúc. Đức Phật nói không, tất cả những hạnh phúc đó là cái quả, quả chỉ hưởng có một lần thôi. mà hãy đi tìm các hạnh phúc nhân, cái hạnh phúc nhân nó quan trọng hơn. Mình cho người ta một rổ cá không bằng dạy người ta đi câu cá, lưới cá, đánh cá. Cũng vậy cho người ta bạc tiền, cho người ta một ngôi nhà không bằng cách hướng dẫn người ta cách kiếm tiền. Ở đây cũng vậy thì suốt 12 năm như vậy cái câu hỏi làm sao mà sống an lạc được nó bùng nổ như là một hiện tượng dư luận trong Tam giới thì Đức Phật ra đời Ngài giảng bài kinh 38 pháp an lành. Thì cái bài giảng đó nó được lan rộng trong các cõi. Đêm nay thiên chúng về hầu Phật Đức Thế Tôn nhìn thấy cái quan điểm đó nó vẫn là cái ám ảnh trong cái suy tư của các vị trời thế là trong chổ này Ngài trả lời như vậy đó.

[26/06/2022 - 09:23 - tranngocdieu.nt]

Ngài trả lời là vị tỳ kheo sống ổ đời, đi tìm cái lý tưởng, dĩ nhiên vị tỳ kheo đi tỉm cái chân, cái thiện, cái mỹ. Nhưng mà cái chân, cái thiện, cái mỹ cũa vị tỳ kheo là gì? là phải là cía gì đó nằm

ngoài cái khái niệm buồn vui, hên xui, tốt xấu của thế gian. Cái đẹp , cái chân, cái thiện của vị tỳ kheo phải là như vậy đó. Ở dây cái chữ "nhổ" mình đọc mình thấy kỳ chứ dịch trong văn xuôi thì rất là sáng. Cái vị tỳ kheo nào nếu bỏ đi cái nhận thức đời thường, cái cách suy nghĩ theo lối mòn của thế gian mà để chọn lấy lý tưởng sống đạo theo cái tinh thần giải thoát vị tỳ kheo đó có thể du hành ở đời một cách chơn chánh.

Trong chú giải mới giải thích thế này paripachaya nó từ cái động từ là paripachati có nghĩa là rày đây mai đó. Các vị đọc bài kinh thì thấy không có gì hết nhưng nếu mà ngồi nghiệm nghĩa thì rất là thơ mộng. Một tỳ kheo một y một bát rày đây mai đó giữa đời và cái nhận thức của vị này về những buồn vui, về những chuyện tốt xấu hoàn toàn không dựa trên những cái mặc định của thế gian. Vị này thấy rằng sở hữu không bằng cho ra và dừng chân đôi khi nó không bằng sự lìa bỏ, đời sống chỉ biết đi vào mà không biết đi ra, không có lối ra đó là một điều không nên. Và tình thân nếu có xét kỹ đôi khi nó trở thành một cái gánh nặng. Thì một vị tỳ kheo sống du hành ở đời đó mà có những cái tâm niệm như vậy đó. Có nghĩa là nó hoàn toàn không giống ở thế gian. Không giống ở đây không phải là đi ngược đời, không phải là khgon6 giống ai, không giống con giáp nào là không phải. mà vị đó sống ở đời luôn luôn có suy nghĩ đi ngược dòng đời là như vậy. Câu trả lời của Đức Phật ngụ ý là nghư vậy, có nghĩa là sống ở đời này mà mình muốn tiếp tục sanh tử thì mình cứ đi theo thế gian, đi theo cái nhận xét của thế gian. Nhưng muốn ra khỏi dòng sanh tử thì anh biết đi ngược cái vòng quay của nó, anh mới đi ra ngoài được. Cái dòng sanh tử nó là như vậy, chứ còn anh cứ xuôi theo nó thì, một con đò, một con thuyền cứ xuôi nước hoài thì làm sao mà người chèo đó có thể lên bờ được. Người chéo đó không phải đi theo nước mà người chèo đó, chèo thuyền họ nhắm đến là gì? là chổ ghé ở đâu, chứ còn cái chuyện nước xuôi hay là gió xuôi chuyện đó không quan trọng. Dĩ nhiên lúc đnag chèo gặp nước xuôi, gió xuôi thì rất tuyệt vời. Nhưng mà cía chuyện nước xuôi, gió xuôi không có nghĩa là mình đi theo nó. Mà cái quan trọng là cái chổ mình muốn ghé là ở đâu?

Các vị còn nhớ câu chuyện mà tôi kể là có cái anh đó, đêm đó ảnh say rượu rồi ảnh loay hoay dưới cột đèn không? Bạn hỏi ảnh làm cái gì vậy? Ảnh nói ảnh đi tìm chìa khóa. Cái bạn hỏi chứ làm rớt ở đâu mà tìm ở đó. Ảnh nói chắc làm rớt ở quán rượu nhưng mà tôi tìm chổ này vì quán rượu tôi quay lại thì xa quá, mà chổ tôi đang lục lạo tìm kiếm nãy giờ chính là ở dưới cây đèn đường, chổ này có đèn, có ánh sáng. Cho nên ảnh nói chìa khóa ảnh rớt đâu thì không biết nhu7gn trước mặt ảnh có ánh sáng thì ảnh hy vọng tìm được chìa khóa ngay chổ có ánh sáng thôi. Chúng ta ở đời chúng ta giải quyết những vấn đề với những giải pháp rất là trẻ con như vậy đó. Có nghĩa là mình đi tìm hạnh phúc, mình đi tìm cái lý tưởng sống bằng váo những điều kiện hiện có torng tay mình. Cho nên cái chổ này mình phải xét lại coi thật sự giải pháp có phải là tất cả những gì đang trong tay mình hay không. Đôi khi có mà đôi khi không phải vậy. làm ơn chớ dùm chổ đó, đôi khi là vậy mà đôi khi không phải là vậy. Cái này quan trọng là chổ ghé của mình là ở đâu?

[26/06/2022 - 10:44 - tranngocdieu.nt]

Ở đây Đức Phật giải thích như thế này. Để sống để du hành ở đới đầu tiên là vị tỳ kheo phải có một cái chủ kiến độc lập, không có đi theo cái nhìn, cũng không có đi theo cái nhận thức của thế gian, hhông có chạy theo những mặc định, những ước lệ của thế gian. Có nghĩa là chuyện tốt xấu ở đời này nó không phải là cái chuyện thiên văn địa lý, phong thủy, tử vi, tử bình không phải, mà là đời sống dựa trên tinh thần và chánh pháp. Cái vị tỳ kheo như vậy đó thì được gọi là có khả năng du hành ở đời một cách chơn chánh - sammapatipachaya.

Các vị biết không có rất nhiều vị tăng, ni, phật tử khi vào đạo bị sụp cái bẫy này. Là mình tu là mình phải vầy nè. Phải có cái này nè, tu là phải có cái kia, tu là phải có thầy, có bạn, tu là phải có chùa miễu đạo tràng, tu là phải có cía này cái kia, cuối cùng là cái họ có thật sự không phải là cái họ cần, bị họ đang đi theo cái mặc định của thế gian mà. Thí dụ như tôi có nghe cái câu của cô phật tử, cô đó cổ già rồi cổ nói: Sư ơi để được cái chữ vợ hiền dâu thảo, sư ơi nó mất một đời đó sư biết không? tức là sống dựa vào cái quan điểm tốt xấu của nhân gian đó, sống dựa vào tiến đời, sống theo những mặc định, những ước lệ của đời. Cổ nói: Sư ơi để được chữ vợ hiền dâu thảo con khổ một đời. Cho nên ở đây vị tỳ kheo muốn sống an lạc, muốn du hành ở đời thì không có dựa vào

những lề thói nhữngg lối mòn của nhân gian. Các vị còn nhớ ba hạng người mà tôi thường nói không? Thứ nhất là hạng người lấy mình làm trọng.
[27/06/2022 - 12:36 - tranngocdieu.nt]
aptathipataya tức có nghĩa là nghững gì mình thích mình thấy vui, cái nào nó nằm trong khả năng của mình thì mình chỉ biết hành động theo cái đó thôi chứ còn chuyện tốt xấu không quan trọng. Thí dụ như giờ tôi không có biết gì hết tôi chỉ biết đạp xích lô, thì suốt đời này tôi chỉ dừng lại bên chiếc xích lô tôi nghĩ không có tốt là tôi phải biết nghĩ đến cái gì nó cao hơn, nó xa hơn ngoài chiếc xích lô chứ, nó nằm ngoài cái cọc vé số trên tay của tôi chứ. Cho nên cái hạng thứ nhất gọi là aptathipataya là lấy mình làm gốc. Có nghĩa là lấy cái tâm tư tình cảm sở thích của mình làm gốc.
Cái hạng thứ hai là lấy đời làm gốc, tức là ăn rồi cứ trong đợi coi như là nói cái gì, thế gian nghĩ ra sao, người ta nói cái gì thì mình cứ theo đó mình hành động, tốt xấu gì không quan trọng. Mà người ta nói thế này cái điều tầm bậy một tỉ người nhìn nhận nó vẫn bậy, mà cía điều đúng dầu không ai nhìn nhận thì nó vẫn cứ là đúng. Thí dụ như mình bước vào thế giới Hồi giáo mình nghe họ đưa ra những luật rất là kỳ quái rồi nghĩ ồ chung quanh ai cũng nghĩ vậy chắc điề này đúng, chưa chắc. Hạng thứ 2 là lokathipataya
Hạng thứ ba là thammathipataya là lấy pháp làm trọng. nghĩa là làm gì đi nữa thì vấn đề chánh yếu ở đây không phải mình thích hay không, và cuộc đời người ta có nói gì cái đó không quan trọng mà quan trọng nhất là thammathipataya có nghĩa là điều này có thật sự thuận ứng với tinh thần của chánh pháp hay không, nó có hại mình, hại người hay không, nó có đem lại lợi lạc cho mình đời này, đời sau kiếp khác hay không thì cái đó mới được gọi là nhận thức, mới là cái nhìn qua cái hành động của Phật tử. Còn cái kiểu mà lấy cảm xúc của cá nhân hay là lấy cái tiến đời để mà làm cái thước đo hành động thì không được. Cho nên chuyện đầu tiên Đức Phật Ngài nói rằng:
Ai nhổ lên điềm lành
Như vậy, Thế Tôn đáp
Các sao băng mộng mị
Và các tướng lành dữ
Vị ấy đoạn trừ được
Các lỗi lầm điềm lành
Tỳ kheo ấy chơn chánh
Du hành ở trên đời
Các lỗi lầm điềm lành là sao? Mangaladosa. Cái chữ dosa đây không phải là sân. Dosa ở đây nghĩa là tôi nói các vị nghe khi cá vị nấu cơm, cái khét của nồi cơm nó chính là chữ dosa. Mình thoa son mà cái son nó bị lem thì cái lem đó chính là cái dosa của cái chuyện bôi son. nấu cơm mà cơm khét là cái cdosa của chuyện nấu cơm, mình kho cái gì đó mà nó mặn quá thì cái mặn đó nó là cái dosa cảu cái chuyện kho, mà nấu mà nó tanh quá thì cái tanh, cái mặn, cái khét, cái sống thì đó là cái dosa của chuyện nấu ăn. Chữ dosa ở đây nó là như vậy.
[29/06/2022 - 12:25 - tranngocdieu.nt]
Bình thường tôi tìm chữ rất là nhanh bữa nay sao tôi lại nghĩ không ra. Như ngày hôm qua khi tan lớp tôi ngồi tôi nghĩ mình tôi sao mà thấy mắc cười mà vừa thấy thẹn, vừa ngạc nhiên là tại sao cái chữ "kế chót" tôi nghĩ không ra mà tôi là nghĩ chữ "áp cuối". Mà trong khi ông ... ổng nói chữ kế chót nó quá hay đi mà tại sao tôi không nghĩ ra mà tôi đi xài chữ áp cuối lạ lùng vậy. Ngoại ngữ thì chưa kịp giỏi mà tiếng Việt nó quên dần dần rồi. Thì chữ dosa là như vậy đó. Chữ dosa đây là cái problem là cái vấn đề hay là cái something wrong. bây giờ nhắc lại nè, chẵng lẽ một cái rừng người như vầy mà nghĩ không ra. Thoa son mà cái son nó bị lem thì đó là cái dosa của việc thoa son. Nấu cơm mà nồi cơm bị khét, bị sống, bị khô quá thì nó là cái dosa của cái nồi cơm. Rồi áo quần mặc nó quá rộng, nó quá chật thì cái rộng và cái chật đó hoặc cái loại vải mà nó tạo ra tiếng ồn nó sột soạt nó làm cho mình bị ngứa thì đó là cái dosa của chuyện ăn mặc. Dosa nghĩa là như vậy đó, trong trường hợp này có nghĩa là như vậy. Cái khuyết điểm, cái sai lầm cũng được. Hư hỏng, khuyết điểm, khiếm khuyết chữ dosa nghĩa là như vậy nha.
Tôi nói gọn lại nội dung của đoạn kệ này: Tỷ kheo sống du hành ở đời, không chạy theo những giá trị mặc định của thế gian, mà mọi sự y cứ trên tinh thần của chánh pháp, thế nào là hên xui, may rủi,

buồn vui, thiện ác tốt xấu là phải ý cứ trên tinh thần của chánh pháp thì đó mới được gọi là khả năng sống du hành ở đời. Chứ còn lúc nào cũng ham phải như vầy, phải như vầy cho bằng chị bằng em đó là cái bậy nhất trên đời mà con người có thể nghĩ ra. Cứ tối ngày cứ kệ cái đó không có cần lắm tôi biết, tôi biết cái đó nó bậy lắm không có nên, tôi biết nhưng mà hổng có đó nó kỳ, xanh xanh đỏ đỏ cho thằng nhỏ nó vui. Cứ chạy theo th61 gian như vậy thì Đức phật nói: vị tỳ kheo không có chạy theo mặc định của thế gian mà phải lấy tinh thần chánh pháp làm trọng. Cái nội dung của câu kệ này có nghĩa là như vậy đó. Thí dụ như mình thấy tết nhất giao thừa phải có đoàn tụ gia đình, rồi sinh nhật phải này này nó mới vui, rồi chùa phải có lễ này lễ nọ cho Phật tử lui tới, nhưng mà chuyện quan trọng nhất là Phật tử lui tới làm cái gì? Rần rần, rần rần như một cái chợ mà không có một cái sinh hoạt gì hết thì mình có nên gọi đó là một cái lễ hay không? Thí dụ như vậy, rồi chùa to Phật lớn, y áo sang trọng, đồ đạc thì đắt tiền v.v... rồi phật tử tăng ni lâu lâu hội họp đông đảo. Tất cả những cái đó hay chứ, nhưng mà ngồi nghĩ kỹ lại cái đó nó có thật sự là cần thiết cho cái việc tu học của tăng ni Phật tử hay không? Chổ này tôi bắt buộc phải thí dụ như vậy thôi chứ tôi không thể thí dụ khác được. Mà vị tỳ kheo thật sự là vị tỳ kheo thỉnh thoảng biết nhìn lại xem coi những sinh hoạt cá nhân, sinh hoạt tập thể như vậy có OK không và cái mà người ta gọi là tốt đó, cái người ta gọi là nên đó có cần phải xét lại hay không, nội dung của câu kệ đó là như vậy.

Người ta nói thế này, người ta nói khoa học là gì? Khoa học là thử và sai, khoa học là sự nhìn lại và nghi ngờ. Khoa học là sự nhìn lại con đường dưới chân. Phật pháp cũng như vậy. Tỳ kheo không chạy theo giá trị mặc định của thế gian mà mọi sự việc cứ trên tinh thần của chánh pháp, tốt xấu, hên xui, may rủi đều phải tùy thuận theo chánh pháp. Đó là cái nội dung thứ nhất cảu cái bài kệ.

Thế nào là du hành paripachaya ở dây và wiharaya: an trú và atitkamaya: vượt qua. Cái chữ du hành ở đây có nghĩa là không dừng lại. Sống ở một nơi nào đó lúc đang có mặt ở đó gọi là wiharaya nhưng sáng mai đây lại atitkamaya lìa bỏ nó vượt qua nó mà đi. Thì 2 cái này cộng lại nó mới ra patipachaya. Còn nếu không mình cứ ở hoài một chổ mới gọi là wiharaya. Mà suốt một đời cứ trên đường hoài không có điểm dừng, có lúc cần dừng thì lúc nào cũng atitkamaya không cũng không ổn mà cũng phải có lúc biết dừng và có lúc biết lìa bỏ. Dừng lại và lìa bỏ.

Du hành ở đây gồm 2 phần có nghĩa là sống trong đó rồi phải vượt qua nó thì cái đó mới gọi là du hành trong cái nghĩa này. Sammaparipachaya là du hành ở đời một cách chân chánh có nghĩa là sao. Có nghĩa là không bị dính mắc ở trong đời mà sau đó là vượt khỏi đời thì cái đó gọi là sammaparipachaya. Chữ du hành ở đây nếu dịch một cách thơ mộng là biết lúc nào dừng lại và lìa bỏ thì gọi là du hành chơn chánh vậy. nếu mà ở lì một chổ sao gọi là du, du có nghĩa là đi mà cứ suốt đời anh không biết lúc dừng thì không được. LụC bình còn có lúc nó ở yên mà, con chim còn có lúc nó đậu mà cho nên là phải có lúc ở. Nhưng mà ở chết một chổ không được phải đi mà cứ chết trên đường cũng không được, mà chết ở trong một cái góc nhà cũng không xong. Một tử sỹ ngoài trận thà có da ngựa bọc thây không thể chết trong vòng tay thê thiếp thì nói chi là một tỳ kheo du sỹ trên đường thì làm sao mà lại có thể chết ở trong một cái trụ xứ tiện nghi và nhung lụa được. Nhưng mà cứ một đời trôi nổi cũng không nên. Cho nên biết lúc nào dừng lại (wiharaya) và lìa bỏ (atitkamaya) thì được gọi là du hành chơn chánh.

[02/07/2022 - 11:41 - tranngocdieu.nt]

Tỷ kheo nhiếp phục tham

Đối với các dục vọng

Ở trong đây nói rằng đó là sự lìa bỏ. Hai câu kệ đầu tiên có nghĩa là sự lìa bỏ dục ái mà bằng trí tam đạo (a na hàm đạo). Mỗi một nền văn hóa có một cách diễn đạt riêng cộng với một cái ngôn ngữ nữa mà mình cứ ôm cái ngôn ngữ đó mà mình dịch ra tôi thấy hiện giờ mình đang bị gắn một số bảng dịch tiếng việt mà ôm quá sát Pali đi. Sát đến cái mức mà coi như cai tay nào mà đang đi học tiếng Pali mà gặp mấy vị đó họ mừng lắm bởi vì họ được đọc cái bảng dịch mà nó quá trung thành với nguyên tác nhưng mà cái kẻ nào mà không có nhu cầu về ngôn ngữ đó mà chỉ có như cầu tìm hiểu nghĩa lý Phật pháp mà gặp các bảng dịch đó thì chỉ có nước kêu trời thôi.

Lìa bỏ cả sắc ái và vô sắc ái bằng trí tứ đạo (a la hán) đúng ra cái bài này đối với người thường đọc kinh tạng thì nó không có rồi lắm đâu. nhưng mà có một điều đọc theo chú giải thì nó sâu thêm chứ thực ra ở trong đây thì kinh nó không có phê. Cái khó đây khoong6 có làm cho mình tê tái như các

đoạn kinh khác bởi vì mình có thể đoán mò được nhưng mà dĩ nhiên mò cho vui vậy thôi chứ còn nó không có tới.

Cái đoạn cuối của bài kệ này đó là sao? Hai đoạn đầu là lìa bỏ dục ái bằng cái trí tam đạo - trí a na hàm. Lìa bỏ cả hai ái còn lại để hoàn tất trí tuệ trong bốn đế và từ đó lìa bỏ cả tam giới. Do vô minh trong 4 đế không hiểu khổ, tập, diệt, đạo là do không biết mọi hiện hữu là khổ đó là vô minh trong khổ đế. Không biết rằng 6 ái có nghĩa là sự đam mê trong các trần cảnh nó là nhân dẫn đến mọi hiện hữu mà bản thân mọi hiện hữu là khổ mà mình không biết. Không biết mọi hiện hữu là khổ là vô minh trong khổ đế. Không biết niềm đam mê trong cuộc sống là cái nhân dẫn đến các cái hiện hữu thì đó là vô minh trong tập đế. Không biết hữu dư Niết Bàn là sự vắng mặt của tập đế và không biết vô dư Niết Bàn là sự vắng mặt của cả khổ đế thì không biết này được gọi là vô minh trong diệt đế. Cái thứ tư là không biết rõ rằng bát chánh đạo là con đường dẫn đến diệt đế thì đó gọi là vô minh trong đạo đế. Bốn cái vô minh này mới dẫn đấn ba hành là người ta giải quyết cái khổ sanh tử, sầu, bi, khổ, ưu, não bằng cách là người ta đi làm ác. bây giờ tôi khổ quá tôi đi làm ác, tôi đi sát sanh, đi lừa đảo, đi trộm cắp, đi dựt dọc v.v...thì cái trường hợp mà tôi giải quyết cái khổ bằng cái hành động bất thiện gọi là phi phúc hành. Vô minh trong 4 đế dẫn đến 3 hành là như vậy. Chính vì không biết 4 đế nên tôi giải quyết cái nổi khổ niến đau của tôi bằng cách là tôi đi làm điều ác thì đó gọi là phi phúc hành. Chính phi phúc hành này dẫn đến đọa xứ. Thứ 2 do vô minh trong 4 đế tôi đi tìm cách giải quyết cái khổ của tôi bằng cách là thay vì người ta đi làm ác thì tôi khá hơn một chút tôi đi làm lành, làm thiện nhưng mà thiện tôi là thiện cấp thấp cho nên nó được gọi là phúc hành. ở đây tôi không sài từ chuyên môn. Quý vị hỏi tôi cấp thấp là sao, thay vì tôi nói là thiện dục giới với thiện sắc giới tôi không nói bởi vì đâu đây trong cái room này tôi biết chắc tay ngang là nhiều. Cho nên tôi chỉ nói đại khái là thiện cấp thấp được gọi là phúc hành và nó dẫn đến những cảnh giới nhân thiên cấp thấp. Có nghĩa là nó từ cõi người lên đến cõi sắc giới thôi. và cái thứ ba cũng là những người cũng vô minh trong 4 đế nhưng mà họ lại nhàm chán sắc pháp, nhàm chán 5 dục vì nhàm chán 5 dục cho nên họ bỏ được cái dục giới. Nhàm chán sắc pháp cho nên họ bỏ được sắc giới và họ tu chứng thiền vô sắc, nhờ vậy họ sanh về cõi vô sắc. Cái đó được gọi là bất động hành. Chúng sanh trong đời chỉ có ba hạng thôi:

- Đam mê trong dục
- Chán dục mà còn dính trong sắc
- Chán sắc mà cũng chán cả dục cho nên mới sanh về vô tưởng

Chúng sanh ở đời do cái khuynh hướng do cái căn tánh mà mình có ba cái hướng hành đông khác nhau và chính 3 cái hướng hành động ba cái thái độ tinh thần, 3 cái khuynh hướng tâm lý này nó mới dẫn đến 3 cái cảnh giới tái sanh khác nhua đó là dục giới, sắc giới và vô sắc giới.

Ở đây trong bài kệ này Đức Phật dạy rằng: cái chuyện đầu tiên mà chúng ta phải làm thay vì đối với một người không biết đạo thì họ lìa bỏ 5 dục bằng cách là chứng thiền.

[06/07/2022 - 11:43 - tranngocdieu.nt]

Thay vì đối với người mà không biết Phật pháp đó thì một là chìm đắm trong dục. Còn hai nữa là chán dục thì họ lìa bỏ bằng cách là họ tu thiền chỉ để họ chứng các tầng thiền và từ đó né được các dục lạc một cách hạn chế ngắn ngày. Riêng đối với một người hiểu đạo thì họ cũng chán dục nhưng họ lìa bỏ dục không phải bằng thiền chỉ mà họ còn phải tu thiền quán nữa. Bởi vì thiền chỉ chỉ giúp cho họ lìa bỏ 5 dục bằng các tầng thiền thôi, nhưng mà thiền quán giúp cho người ta lìa bỏ 5 dục bằng trí tam đạo. Các tầng thiền là do thiền chỉ đem lại nó chỉ giúp cho mình trấn áp đè nén dục ái trong một giai đoạn ngắn hạn nhưng mà riêng thiền quán nếu đủ duyên mà đắc được A na hàm thì nó mới giúp cho mình lìa bỏ được dục ái vĩnh viễn. Lìa dục ái mới có tam quả thôi còn cái sắc và vô sắc ái tính làm sao? Phải xử luôn mà xử bằng cách nào. Tiếp tục đi lên, đi tới để chứng tứ đạo thì mới dứt hẳn các ái còn lại. Mà khi đã dứt hẳn các ái còn lại thì có nghĩa là đương sự lúc này đương nhiên là đã lìa bỏ được 3 cảnh giới tái sinh. bỏ được cảnh giới dục giới, sắc giới và vô sắc giới. Bởi nói đi cũng phải nói lại dù có đắc chứng cái gì đi nữa thì luân hồi là cái sư quẩn quanh là cái sự tái hiện, là cái sự tái diễn nó cứ lên lên xuống xuống, xuống xuống lên lên mãi hoài như vậy và hôm nay mà chúng ta thấy mình hạnh phúc là tại vì do cái nghiệp dục giới nó phải khiến mình có mặt trong cái cảnh giới này và chính nghiệp dục giới nó khiến cho mình ăn thấy ngon. Bởi vì mình ăn

không ngon thì mình đâu chịu ăn mà nếu không chịu ăn thì mình sẽ lăn ra mình chết thì sao. Cho nên chính cái nghiệp dục giới nó khiến mình phải mang tấm thân này và phải ăn mà ăn thì mình phải biết ngon vì nhờ ngon mình mới chịu ăn. Rồi mang tấm thân dục giới này mình phải có những nhu cầu vật chất rất là thô thiển và rất là bất thiện, rất là rườm rà, rất là rắc rối. Bởi vì cái đó là cái nghiệp dục giới mà cho nên các cõi dục thiên người ta vẫn hưởng dục nhưng mà sang hơn, nhẹ nhàng, gọn gàng hơn. Giờ đừng nói cõi trời mệt lắm mình nói cõi người này cái người nhà nghèo đi đâu cũng xách lùm xùm cái này là đồ ăn, thức uống, áo quần. Cái dân nhà giàu nó không có cần, dân nhà giàu đẵng cấp thì không cần. Theo tôi biết thì cái đồ nhỏ để mặc bên trong đối với nhiều người họ không có giặt, theo tôi biết mặc một lần rồi thì bỏ nó có bán những loại đồ đó rất là tốt nhưng mà mặc một lần rồi bỏ. Những đôi tất, những đôi vớ chỉ xài một lần rồi bỏ chứ họ không dùng lần thứ hai, họ gớm, họ phải cầm nó bỏ vô máy giặt đối với họ là một cái cực hình. Đó là ngay trong cõi người này mà đã có những chúng sinh như vậy đó. Có nghĩa là vớ đã tháo ra rồi thì không rớ tới nữa. Cái đồ nhỏ đã giục ra rồi là không rớ tới nữa. Họ đi du lịch đi đến đâu là mua ở đó mua xong thì xài bỏ ngay ở đó không có mang về nữa. Họ không có cụ bị kè nè cắp nách như là mấy người nhà nghèo. Thí dụ như ọ đến thành phố Venice, họ đến Paris họ gặp những tượng đồng họ thích lắm nó nặng bao nhiêu không thành vấn đề, nó đắt bao nhiêu không thành vấn đề họ chỉ dừng chân lại họ nhìn họ trả tiền mà họ không cần phải đem tiền mặt, họ móc thẻ ra họ trả, trả xong thì ngay chổ đó họ sẽ ship, họ sẽ gửi về địa phương mà mình muốn. Cái cách đi của dân nhà giàu nó đi như vậy đó. Còn cái dân nhà nghèo nó xách nó mang nó vác tùm lum. Vừa rồi tôi mới bên Mỹ về, tôi đi xin xả bầm, họ hỏi tôi cần gì, tôi cần xả bầm thôi, ở bên Châu Âu nó quý lắm. Mà tôi vì cái đống xả bầm đó tôi về tới đây tan nát đời hoa, nó mõi nó đau, nó rêm nó nhức, suốt mấy ngày trời, quý vị thấy động trời không. Nhà nghèo mà chứ thứ nhà giàu nó đâu có cần. Thí dụ như mấy vị trụ trì đi, mấy vị xách cái carry-on nhẹ hều đi tơn tơn như các movie star vậy đó. Về tới đây ít bữa bên kia người ta ship qua bằng đường hàng không 20 tấn xả bầm cũng có nữa. mà chưa kể đệ tử ở đây nó ra thẳng cái tiệm Thái Lan nó mua về nó bầm luôn. Đâu có gì đâu cứ 10 euro 4 tép xả cứ mua ăn tối thôi. Còn mình thôi cứ mang cứ vác khệ nệ. Thì luân hồi y chang như vậy đó. Có nghĩa là ở cõi dục thì trong cái điều kiện hưởng dục của cõi dục thì nó rất là thô thiển, rất là nặng nề. Dục chia hai: nhân loại và dục thiên. Tồi lên cõi sắc giới thì người ta không còn hưởng dục nữa mà người ta chỉ chìm sâu trong niếm vui của thiền lạc. Nhưng mà vẫn còn vướn víu trong cái sắc pháp. Lên tới thiền vô sắc thì cái cảnh giới vô sắc thì người ta buông hết nhưng mà rồi thì sao. Sống hết tuổi thọ đó mãn tuổi về trần rồi thì sao? Cũng con đường xưa em đi nữa. Cho nên điều quan trọng nhất là trước hết Đức Phật kêu gọi không không lìa bỏ 5 dục bằng thiền chỉ mà lìa bỏ bằng thiền quán để chứng tam đạo và điều thứ hai lìa bỏ dục lạc không chưa có đủ mà phải lìa bỏ luôn cả sắc và sắc ái và vô sắc ái bằng tứ đạo đó là cái bài kệ thứ hai.

[17/07/2022 - 04:25 - tranngocdieu.nt]

Vượt hữu ở đây là ghavan atikkameya
Tỷ kheo bỏ hai lưỡi
Bỏ phận nộ xan tham
Với tùy thuộc chống đối
Đoạn tận thật hoàn toàn

Cái chổ này rất là hay, hay vô cùng là hay, hay không thể tưởng tượng được. Bài kệ này các vị có thấy gì không. Đọc kỹ bài kệ này các vị liếc mắt qua cái bài kệ này nó hay ở chổ là vấn đề chia ra thành cặp có đúng không. Nó hay ở chổ là trong đời sống này dầu mình là con ruồi con muỗi hay là một cái vị đại Đế, Nữ Hoàng, Một tu sĩ hay là một kỹ nữ, một tướng cướp thì đều giống nhau. Đó là hể còn là phàm phu thì luôn sống trong kiếm tìm và trốn chạy. Cả một đời như vậy suốt cuộc bình sinh của chúng ta là một cuộc trốn tìm. Nó hay cái chổ đó. Cả đời chúng ta chỉ có trốn tìm thôi. Trốn chạy cái này, kiếm tìm cái khác. Đừng nghĩ rằng trẻ con mới biết chơi trốn tìm, mà chính chúng ta là những người tự cho mình đã trưởng thành nhưng cả cuộc đời mình chỉ là cuộc chơi trốn tìm thôi. Thì cuộc chơi trốn tìm đó được gọi là anurothapiroka. Vipahina là sự đoạn trừ, sự lìa bỏ mà ở đây thì cái chữ đó nó không có đã bằng 2 chữ trước anurothapiroka có nghĩa là trốn tìm. Từ bỏ cái thái độ sống trốn tìm. Anurotha chạy theo, apiroka là trốn lánh, chống đối bất mãn. Có nghĩa là cái

gì mình thích là anuro tha mình chạy theo nó. Mà cái gì mình ghét là apiroka mình bất mãn, mình xô đẩy nó ra cho nên anurothapiroka có nghĩa là vị tỳ kheo lìa bỏ cả hai thái độ là chạy theo và chống đối. Có nghĩa là tỳ kheo lìa bỏ cuộc chơi trốn tìm. Cái chữ này quá thơ mộng anurothavirodhavipahino mà tôi dịch là lìa bỏ cuộc chơi trốn tìm. Tôi nhớ hán Mặc tử có câu: Thảm có xanh tươi, bao cô thôn nữ hát trên đồi. Ngày mai trong đám xuân xanh ấy. Có kẻ theo chồng bỏ cuộc chơi. Rất là hay. Chổ này phải dịch bằng cái câu thơ của Hàn Mặc Tử: Có kẻ theo chồng bỏ cuộc chơi. Hoặc là có kẻ Niết Bàn bỏ cuộc chơi. Cái chữ bỏ cuộc chơi nó quá hay đi.

Ở trong kinh Tứ niệm xứ Đức Phật có câu: Ở đây vị tỳ kheo, sống quán thân trên thân, tinh cần tỉnh giác chánh niệm, diệt trừ tham ưu ở đời. aphicadosanasan ở đây đó hành trình sanh tử của mình nó chỉ là cuộc chơi trốn tìm thôi. Thích cái này ghét cái kia. Cái gì mình thích thì mình đi tìm kiếm nó. Mà cái nào mình ghét nó thì mình chống đối, mình bất mãn, mình kìa bỏ nó, mình trốn chạy khỏi nó. Cho nên Đcứ Phật Ngài dạy rằng: Ở đây vị tỳ kheo lìa bỏ không tiếp tục sống hai lưỡi nghĩa là sao. Có nghĩa là dèm pha dè bỉu đời sống, lúc khen chổ này chê chổ kia. Chứ chữ hai lưỡi ở đây không có nghĩa nghèo nàn là đi thọc đầu này thọc đầu kia cho nó giận nhau. Mà hia lưỡi ở đây có nghĩa là chổ này khen, chổ kia chê, ở đây nó nóng quá, ở đây nó lạnh quá, ở đây nó không đẹp bằng kia, đằng kia mới đẹp. Tôi ở đó người ta hộ trì tôi sống thoải mái biết bao nhiêu, chứ đâu có sống như ở đây là đói lạnh triền miên rồi bệnh hoạn cô đơn quạnh quẻ v.v...Cái sự than phiền đó được gọi là pisona trong trường hợp này.

Tiếp theo đó là trong chú giải có giải thích thế này arunopithavipahino có nghĩa là không thích và ghét ở trong mọi trần cảnh nữa.

[19/07/2022 - 11:52 - tranngocdieu.nt]

Kothakathariyan, kotha đây là sự hờ giận, nóng giận bất mãn, kathariyan là bỏn xẻn. Đây lại cũng là một cặp nữa. Nghĩa là cái gì mình thích mình khư khư mình giữ lấy. Cái gì mình ghét mình xô đẩy nó ra bằng tất cả sự bất mãn. Xô đẩy nó là kotha ở đây nói nôm na là xô đẩy cón kathariyan là ôm ấp. Thái độ sống ôm ấp hay là xô đẩy đều là không tốt. Cả 2 đầu kg tốt, ôm ấp cũng không tốt, xô đẩy cũng không tốt. Ai từng học lý thuyết Tứ niệm xứ sẽ thấy hành giả tứ niệm xứ là những người an nhiên có mặt ở đời này với tất cả sự tỉnh táo và khách quan. Như một người viễn khách đứng trên bờ nhìn xuống một dòng sông đang trôi bên dưới. Trên đó có rác, có một đóa hoa, có cá lội, có bóng chim rọi xuống đáy nước. Thì hành giả chỉ nhìn không có tham dự không có đánh giá, không có so sánh. Còn đằng này nếu mà mình không biết Phật pháp ấy thì đời sống mình nó là một hành trình lựa chọn kiếm tìm, trốn chạy, bất mãn, ôm ấp. Cái nào mình ghét thì mình đẩy nó ra, cái nào thích thì mình ôm ấp mình giữ lại cho riêng mình. Giống như một con khỉ vậy đó là buông, bắt, buông, bắt, buông, buông, bắt, bắt, bắt, buông, buông thì thái độ buông bắt đó được gọi là thái độ cần phải lìa bỏ cho nên ở đây Kothakathariyan cahiya bikkhu mình phải dịch là vị tỳ kheo không tiếp tục sống buông bắt nữa.

Câu thứ 2 aronoathiriyo lìa bỏ cuộc chơi trong trốn tìm. Samma...người như vậy mới có thể sống du hành ở đời một cách chơn chánh

[20/07/2022 - 11:10 - tranngocdieu.nt]

Kothakanariyan không tiếp tục cái trò buông bắt nữa. Arunoathirino không tiếp tục cuộc chơi trốn tìm nữa.

Chổ này dịch lại: Tỷ kheo bỏ hai lưỡi là không tiếp tục có những nhận xét trẻ con về đời sống tức là chổ này tốt, chổ kia xấu, ông này thế này, bà kia thế nọ nó được gọi là những nhận xét trẻ con. Bỏ phẫn nộ xan tham thì tôi nói lại là bỏ cuộc chơi buông bắt. Các vị đừng có ngại mình đi sai bởi vì cái chánh văn Pali nó đang nằm sờ sờ trước mặt mà. Tui sợ nhất cái này, ông thầy ổng tán, ổng bình mà một hồi mình không biết ổng dựa vào đâu. Sợ có bao nhiêu đó thôi còn cái này bảng chánh kinh nó nằm chần dần trước mặt, bảng chú giải nó nằm sờ sờ trước mặt nên mình tha hồ mình hý lọng hổng sao vì nó nằm ở đó. Cho nên nói lìa bỏ kothankathariyan tôi can đảm dịch là lìa bỏ cái trò buông bắt. Anurothavinotha vipahino lìa bỏ cuộc chơi trốn tìm.

Cái mình thích và ghét. Tức là vị tỳ kheo sống ở đời còn dính trong cái thích và cái ghét là không nên. Vị tỳ kheo phải sống lìa bỏ thích và ghét. Bởi vì trong Tương Ưng bộ kinh có một câu rất là hay, hay không tưởng tượng được: "Đừng tìm chi cái thích. Mà đừng tìm chi cái ghét. Thích phải xa

là khổ. Mà ghét phải gần là khổ" Câu đó rất là hay. Đừng có tìm chi cái thích. Mà cũng đừng tìm chi cái ghét. Lý do là còn có thích, còn có ghét là còn có khổ là bởi vì thương thích phải xa là khổ, ghét sợ phải ở gần là khổ. Cho nên ở đây là hitoaciariya.... Cái thứ nhất là ở đây ám chỉ cho... và kathiya là sân hận, bất mãn.
[24/07/2022 - 02:12 - tranngocdieu.nt]
Rồi cái tiếp theo anupadaya anissito kuhinci bản dịch của Ngài Minh Châu là: "Sau khi đã từ bỏ ái và phi ái". Ái và phi ái ở đây có nghĩa là sau khi lìa bỏ cái mình thích và ghét.

"Không chấp thủ một ai
Không y chỉ chổ nào
Giải thoát được hoàn toàn"

anupadaya anissito kuhinci có nghĩa là không có bị anissito là không có bị bám chấp, không có dính mắc. Và kuhinci là ở đâu chứ không phải là không có ai. Không có bám chấp, dính mắc vào bất cứ cái gì, bất cứ chổ nào. Anupadaya là không có thủ. Ở đây trong chú giải giải thích thế này là không dính mắc trần cảnh bằng sự chi phối của tham ái và tà kiến. Tham ái ở đây là 108 ái và 62 tà kiến. Thủ ở đây là tứ thủ, mà nội dung của tứ thủ là ái và tà kiến.
108 ái là mình lấy 6 ái nhân cho nội phần và ngoại phần (cảnh trong và cảnh ngoài mình) nhân cho 3 thời quá khứ, hiện tại, vị lai ra 108.
Còn 62 tà kiến xem thêm trong kinh Phạm Võng, Trường Bộ, đặc biệt chú ý bản chú giải tiếng Việt đã được dịch và đang trên internet của tỳ kheo Giác Long - chú giải Kinh Phạm Võng.

Trong cái câu tiếng Việt: "Sau khi đã từ bỏ
Cả ái và phi ái
Không chấp thủ một ai"

Trong pali chữ kihinci có nghĩa là một nơi chốn nào.

"Không y chỉ chổ nào
Giải thoát được hoàn toàn
Các kiết sử trói buộc"

Thì kiết sử ở đây chỉ cho 10 kiết sử hoặc là triền phược gồm Thân kiến, hoài nghi, giới cấm thủ, dục ái và sân. Phàm phu có cả 10. Sơ quả trừ được 3 là thân kiến, hoài nghi giới cấm thủ. Nhị quả giảm nhẹ dục ái và sân, tam quả trừ hẵn 2 thứ này, tứ quả trừ hết các kiết sử còn lại. 5 cái còn lại là sắc ái, vô sắc ái, ngã mạn, phóng dật, vô minh. Phàm phu mình có 10 còn tu đà hòan còn có 7 thôi. Nhưng mà đứng thấy 7 mình coi thường. tuy cái phiền não vị tu đà hoàn trừ có 3 nhưng 3 cái đó là 3 cái chánh. Mình luân hồi được là nhờ 3 cái đó than kiến, hoài nghi, giới cấm thủ mà đặc biệt cái than kiến là cái ghê gớm nhất. Than kiến là nhìn thấy tôi có sắc uẩn, sắc uẩn là tôi, sắc thân này là của tôi, linh hồn này của tôi, tôi chính là cái linh hồn, tôi chính là cái thân xác này. tức là mình gắn liền thân và tâm của mình với cái tôi ảo tưởng. Thì cái đó quan trọng lắm, cái đó là cái đưa mình đi tái sanh. Còn trong khi vị tu đà hoàn đã diệt mất cái đó. Họ biết rõ mọi thứ chỉ là ảo giác. Mọi thứ chỉ là do mình hiểu lầm nên mình mới thích cái này, ghét cái kia. Mọi thứ do nhân dyên mà có, mà sau khi có rồi thì nó phải có lúc biết mất. Đó là cái trí của tu đà hoàn họ thấy vậy đó. Họ thấy bằng sự thấm thía chứ không phải như mình thấy như con vẹt, con sáo, con nhồng, con cưỡng, con két mà họ thấy bằng trí tuệ nhận thức thể nghiệm chính mình. Họ thấy rõ ràng mọi thứ do duyên mà có và đã có rồi thì phải có lúc biến mất, đây là cái trí tu đà hoàn. Thấy được như vậy thì thân kiến nữa và cái khả năng luôn hồi vị này mất hẳn đi, vị này chỉ còn tối đa 7 kiếp nữa. Các vị tưởng tượng luân hồi bao nhiêu kiếp rồi mà bây giờ chỉ còn có 7 giống như chiếc xe mình đã chạy 1.000.000km bây giờ mình thắng lại cái bánh nó lăn thêm khoảng chừng 7cm nữa thôi. Đạp thắng rồi thì bánh xe trước khi nó dừng hẳn thì nó tiếp tục nó lăn thêm 7cm nữa. Có một lần Đức Phật Ngài dạy: "Này các tỳ kheo cái vấn đề, cái gánh nặng mà vị tu đà hoàn bỏ lại nó nhiều như dãy núi Hymalaya và cái gì còn xót lại vị ấy phải gánh vác nó nhỏ như 7 hòn sỏi vậy đó". Tức vấn đề còn xót lại mà vị này phải giải quyết, phải gồng gánh phải cưu mang nó nhỏ và nó nhẹ như 7 hòn sỏi. Trong khi cái mà các vị bỏ lại được nó như dãy núi Hymalaya vậy đó thậm chí còn hơn nữa đó nhưng Ngài chỉ lựa hình ảnh nào mà các vị tỳ kheo có thể nhìn thấy có thể ước lượng được có thể tự làm một cái tỷ khảo so sánh được chứ thật ra nó còn nhiều hơn. Những cái nổi khổ trầm luân, những cái gánh nặng

sanh tử mà vị tu đà hoàn bỏ lại được nó nhiều không kể siết. Nó giống như là một cái đại dương mà trong khi cái vấn đề vị này còn kẹt lại chút xíu giống như 7 giọt nước không nghĩa lý gì hết. Cho nên ở đây cái bản tiếng Việt
"Được giải thoát hoàn toàn
Các kiết sử trói buộc" là như vậy đó
Bây giờ tôi giải thích tổng quát nội dung bài kệ này
Vị tỳ kheo muốn sống du hành một cách an lạc là chuyện đầu tiên vị ấy không còn bị bận tâm, bị ảnh hưởng bị tác động bởi chuyện thương và ghét nữa. Vị ấy không còn có cái lòng dính mắc cuộc đời này bằng tham ái và tà kiến nữa. Vị đó đã chấm dứt được 10 kiết sử. Hay nói một cách khác nếu đó là vị alahan thì cái chuyện có mặt ở đâu đi nữa cũng hoàn toàn an lạc, không thành vấn đề đối với vị đó. Nội dung bài kệ này phải nói rằng tiêu chuẩn mà Đức Phật đưa ra rất là cao. Có nghĩa là vị tỳ kheo chỉ có như vậy đó thì mới có thể du hành một cách an lạc được tư tại, thoải mái.
Bây giờ mình học tiếp cái đoạn kệ thứ 2:
"Ai không tìm lõi cây
Đối với các sanh y
Có thể nhiếp phục tham
Đối với các chấp thủ
Vị ấy không y chỉ
không để ai dắt dẫn
Vị tỳ kheo ấy chơn chánh
Du hành ở trên đời"
Cái bài kệ này nếu mình chỉ đcọ bản tiếng Việt thì cũng mệt mỏi. nhưng nếu mình đọc bản Pali, bản chú giải thì sung sướng vô cùng Na so upadhīsu sārameti. ở đây saram + eti. Eti là đi. Không đi tìm cốt lõi trong sanh hữu là sao? Không biết các vị còn nhớ trong kinh có câu này nuparamnupan tức là sắc uẩn giống như bọt nước. vedanaparuva thọ uẩn giống như là bong bóng nước. Mariyakumasanna cái tưởng uẩn nó mờ ảo giống như đốm nắng trên đường. Các vị biết đốm nắng không, trời nắng quá mình nhìn mình thấy làm như có cái gì đó hơi chập chờ thì cái đó gọi là đốm nắng. Rồi cái sankharapalupama cái hành uẩn giống như cây chuối có nghĩa mình nói ờ cái ông đó ổng giỏi quá, cái ông đó ổng thiền định, trí tuệ, ông đó giới hạnh, rồi ông đó thế này thế khác. mà tại sao Đức phật nói hành uẩn giống như một cây chuối. Bởi vì cây chuối mình kêu cái cây cho nó sang thứ mình lột từng bẹ, từng bẹ ra hồi cây chuối nó không còn là cái gì hết thì ở đây cũng vậy có một cái chúng sinh mà mình cho là ghê gớm nếu mà đem chia chẻ ra từng phần thì không còn cái gì hết. Giống như cây chuối mình cứ lột từng bẹ ra thì không còn cái gì hết. rồi còn thức uẩn nó giống như trò ảo thuật vậy đó. Nhưng mà cái vần đề ở đây tôi đem bài kệ ra tôi nhắc ở đây là gì. Tôi muốn nói phần ví dụ cây chuối. một cái người không biết đạo họ tưởng rằng cái hạnh phúc này là có thật và họ thấy rằng mọi thứ này đáng để mình kỳ vọng vào nó, mình tin tưởng vào nó vậy cho nên mới kêu là Na so upadhīsu sārameti đi tìm một điểm tựa, đi tìm một cái gì đó chắc chắn, một cái gì đó cốt lõi trong upadhīsu ở đây trong chú giải chú thích là 5 uẩn. upadhīsu là snah y nhưng trong trường hợp này là 5 uẩn. Tức là ở đây vị tỳ kheo không có đi tìm thấy, không cố ý đi tìm kiếm, không có đặt cái niềm hy vọng vào một cái gì đó ở trong 5 uẩn. Thí dụ như bây giờ mình nói thiệt với nhau đi. Miệng mình nói "đời là phù du sống nay chết mai" mình nói cho đã chứ mình xài đồ phải xái đồ đắt tiền, phải xài đồ nào cho nó thiệt là bền, chắc, cho nó dẻo dai, không bị hư hao. Dĩ nhiên tôi biết có trường hợp có cái tật cũng kỳ lắm. Họ nghe vậy cái bắt đầu họ biệt hộ. họ nói kệ sống nay chết mai nhưng mà xái đồ tốt tôi xái không phải là tôi chấp mà tại tui xái tôi không muốn nó hư nó gãy, nó trày nó xướt v.v...Cái đó là tự mình gạt mình thôi chứ mình phải nhìn nhận nghĩ đến cái chết mình cũng có một chút gì đó dễ ngươi. tôi nói một triệu lần. Mình tuổi nào cũng vậy hết đi đám tang mà thấy người ta nằm. Mình cũng lén lén nghĩ còn lâu mới tới mình. Các vị có dám ừ, các vị có dám gật đầu chổ đó không? Có chứ, các vị nói ai mà bị tai nạn gì đó nhất là bị chết. Mình thấy cũng ghê thiệt, mình tới mình tham mình thấy trời đất ơi mới có bốn mươi mấy tuổi, năm mươi mấy tuổi giờ nằm lạnh ngắt giờ nằm lạnh ngắt cứng đơ vậy hả trời. Nhưng mà nói vậy thôi. Chứ trong bụng cũng lén lén nghĩ cái ông này ổng xui. Thấy người ta bị ung thư người ta chết lén

lén nghĩ chắc di truyền hay sao chứ nhà mình đâu có. thấy người ta chết vì bệnh tăng xông, chết vì nhồi máu cơ tim, chết vì tai nạn, chết vì ung thư thì cũng ráng nghĩ còn lâu mới tới mình.
Không biết cái câu chuyện này tôi kể các vị nghe chưa. Ở trên trời cái đám quỷ sứ thấy người ta đi nhà thờ, đi chùa hoài ta không có có thích, giờ ta muốn cho người ta đừng đi chùa, đừng đi nhà thờ nữa có cách nào hay không. Thì mấy thằng quỷ kia nói bây giờ đứa nào đi chùa tao lại tao nhe cái nanh tao hù tao nhát nó, nó không dám đi. Đứa kia nó nói không, tao lấy tiền tao mua chuộc, nghĩa là bây giờ mỗi lần mày đi chùa, đi nhà thờ đó thì tao cho tiền tụi nó nói tụi bây ăn xài cho đã đi, khỏi đi chùa, khỏi đi nhà thờ cho mệt. Dại khái mấy thằng quỷ nó bàn đủ cách hết cho thiên hạ trên trái đất này đừng có đi chùa đi nhà thờ nữa. Riêng cái con quỷ già nói mấy cách đó xài không có được. Vì có người một khi họ nghĩ đến Chúa đến Phật thì ma quỹ họ ghét, rồi đồng tiến thì có người mê tiền, cón người không mê tiền. Có người mê gái, có người mê tiền, có người mê quyền tùm lum hết cũng khó nói lắm. Mấy thằng quỷ kia mới nói vậy ó cách nào để cho người ta đừng đi chùa đừng đi nhà thờ, bớt lại đi lại không. Con quỷ già nói có chứ. Nó mới kêu đệ tử nó đi tới những người thích đi chùa, đi nhà thờ nói nhỏ nhỏ vô tai một câu thôi: "Ông bà còn lâu lắm mới chết" Chỉ cái câu đó làm cho người ta bớt đi chùa đi. Mà đúng cái câu đó quan trọng lắm các vị trong room có thể nghe và không đồng ý, riêng tôi là cái người đang giảng mà tôi phải nhìn nhận rằng tôi không có tinh tấn là vì làm sao đi nữa cái phàm tâm tự nhiện mình nghĩ cũng còn lâu lắm. Các vị biết năm nay tôi 46 tuổi rồi. Có nghĩa nếu mà so cái tình trạng sức khỏe mà tôi sống được tới 70 là tôi giỏi lắm, rất là giỏi. Sống được tới 70 tuổi là tôi giỏi ghê gớm. Mà từ lâu tôi không biết tôi bị cái gì ám mà tôi cứ nghĩ tôi sống tới 60 thôi. Vì nhiều ý do thứ nhất là tôi nghĩ rằng mình nhìn biết, mình co duỗi mình đi đứng thế nào nó cũng có những trục trặc, những cái nặng nề những cái khó khăn bởi vì nó bất tiện nên nhìn biết. Tôi nói sức khỏe này nhiều lắm là tới 60 thôi. Nhưng mà những lúc yêu đời lại không nghĩ như vậy, lén lén nghĩ biết đâu mình được 90 Tôi nói thật tôi từng nghĩ cái đó. Mà bữa nay coi như thuyết pháp phải nói thiệt cho bà con nghe tôi vẫn nghĩ trong bụng mình biết Phật pháp, cái biết của tôi nhiều lúc tôi còn lén nghĩ cái biết của mình là cái biết rất đặc biệt không chỉ đơn giản biết trên mặt giấy, mặt chữ. Không phải là tôi có khả năng tôi đọc hiểu mà tôi có niềm tin nói Đức Phật lạ lắm. Tin giống như tôi từng gặp Ngài vậy đó mà chẳng qua do một cái lời nguyện hoặc là do một cái ác nghiệp nào đó mà tôi phải quẩn quanh trên cái thế giới này lúc này đây. Tôi tin Ngài lạ lắm. tôi mở kinh ra tôi đọc. Tôi nghĩ về Ngài tôi không dám nói là tôi hiểu đúng nhưng tôi cứ nghĩ về Đức phật bằng một niềm tin lạ lắm. Tôi nghĩ phải một người an lạc như mình, mình không có lo chùa, lo miễu, không học trò, không đệ tử, không vợ, không con mà trong người mình cũng không có chứng bệnh gì đặc biệt. Không bị thần kinh, đau gan, ung thư, sida hông bị gì hết mà nó an lạc, nó thanh thản vậy tôi nghĩ ít nhất phải sống 90. Mình sống an lạc cũng là cái hay nhưng mà chủ quan là không tốt. Cho nên tây có một câu hay lắm: "Sống phải hy vọng vào điều tốt nhất, nhưng phài chuẩn bị cho điều xấu nhất". Tức là nếu mình cứ canh cánh trong lòng về cái chết thì cũng khó làm ăn lắm. Khó lắm, tức là mình muốn làm cái gì đi nữa thì coi như là cứ ám, trời ơi mình bày vẽ mà sống nay chết mai, cất cái chùa một năm rồi nếu mình cất được 3 tháng, 6 tháng lăn đúng ra chết thì ai gánh rồi mang tiếng ngu nữa Các vị biết bên miền bắc Cali có một chuyện rất là lạ.
[24/07/2022 - 05:12 - tranngocdieu.nt]
Nó có nhiều chùa lắm đặc biệt có 5-7 ngôi chùa trong số đó là trụ trì cất xong cái chùa là trong vòng 5 năm là ung thư. Đặc biệt như là một lời nguyền vậy đó bên bắc Cali. Thì ở đây ai mà ở Cali hoặc lui tới Cali thì tự tìm hiểu lấy nhé. Có nghĩa là miền bắc Cali - Califonia của Mỹ. Tôi nói rõ là chùa Việt Nam có khoảng 5-7 ngôi chùa như vậy cứ cất xong chánh điện là trụ trì dứt khoát phải ung thư mà tôi không biết tại sao. Cứ là cái chùa xong thì phải ung thư mà chết. Mà không có gì nó thảm cho bằng mình ra đi trong cái niềm sợ hãi hoặc là tiếc nuối. Cho nên các vị hỏi tôi "Sư có sợ chết không?". Tôi nói là "Có". Nhưng mà hỏi tôi " Sư làm cách nào để chuẩn bị" thì tôi sẽ trả lời bằng cái câu mà tôi cho là giá trị ngàn vàng. Có nghĩa là ngàn lượng vàng cũng được mà ngàn ký vàng, ngàn tấn vàng cũng được. Cái chữ ngản vàng của tôi có nghĩa như vậy. Chuẩn bị bằng cách nào, tôi xin thưa tôi sẽ ra đi trong cái niềm thanh thản, không sợ hãi chỉ có một cách thôi đó là mình ra đi trong cái nỗi chán ngán chứ đừng có để mình phải ra đi trong cái niềm tiếc nuối hay sợ hãi. Còn cái

phần còn lại thì tùy người tôi không có giúp được nha. Tôi chỉ giúp tới đó thôi có nghãi là hãy ra đi trong sự chán nản nó dễ đi hơn là đi trong sự sợ hãi và tiếc nuối. Còn cái chuyện mà sư sơi sư bây giờ mình phải làm sao đi trong sự chán nản, làm sao sư không tiếc nuối thì cái dó là cái phần mà các vị còn bắt tôi nắm tay tôi dắt đi nữa thì thôi tôi bế tôi bỏ lên giường luôn chứ biết làm sao bây giờ, tôi dắt tới đó thôi. Cho nên đi trong sự nhàm chán nó tốt hơn. Tji1 dụ như bây giờ mình bị bệnh nhiều quá thì đó là cía cớ ra đi thanh thản. Trong kinh nói là một người có phước chết chỉ là đập bỏ cái chén cũ đi xài cái chén mới. Chén mới bằng vàng, chén cũ bằng đất, chỉ vậy thôi. Chứ bây giờ nói cái cục thịt nặng nề nó đau nhứt thế này mà mình giữ nó làm cái gì, nó nặng lắm rồi. Cho nên hãy ra đi trong sự nhàm chán, sự chán nản nó vẫn tốt hơn là trong sự sợ hãi tiếc nuối. Sợ hãi cũng không xong mà tiếc nuối cũng không xong, mà trước khi nhàm chán muốn như vậy thì trước khi ra đi hạn chế đừng kiếm tìm, đừng có đầu tư nữa. Đó là kinh nghiệm của tôi. Tôi nói hoài trong cái lớp tôi học ở bên mỹ tôi có nói chỉ cần một tháng mình có được 10.000 đô la thôi ở một nơi chốn nào đó thì suốt đời mình bị giam cầm ở đó. Dĩ nhiên nó không đúng 100% nhưng ít nhất nó đứng khoảng 95%. Chỉ cần mình ở nơi chốn nào đó mỗi tháng mình kiếm được 10.000 đo la tôi đố quý vị tôi vừa năn nỉ, tôi vừa thách thức, tôi vừa đe dọa quý vị, quý vị làm sao rời khỏi cái chổ đó. Một tháng kiếm được 10.000 đo la, một năm là 120.000 đô la. Đó là tôi đang nói cái tiêu chuẩn thấp. Chứ còn đối với nhiều người khác cái khả năng một tháng họ kiếm được 5-7 mươi ngàn đo la là chuyện rất bình thường. mà chỉ riêng tôi nói con số thấp là 10.000 đô la một tháng thôi, thì một năm nó có 120.000 đô la đâu có bao nhiêu. Không phải tôi giàu nhưng trong cái cảm nhận của tôi về thế giới hôm nay thì một năm 120 ngàn đô la thì không phải là số tiền kinh hoàng. Ai đã từng ở Mỹ thì biết một năm 120 ngàn đô la thì đâu có đủ đâu vào đâu nếu mà nói đời sống thượng lưu. Bởi vì sao? Vì 1 năm 120 ngàn đô la thì nó đâu có cho phép quý vị đi xe như ý, ở nhà như ý, du lịch như ý và mua sắm như ý. 120 ngàn không có đủ. Ở bên Thụy Sỹ các vị lên khu Sainris cái áo lông mười mấy ngàn đô la. Ở Luosi gần sát cái chổ của tôi nè, quý vị nhìn vô các shop đồng hồ, một cái đồng hồ mà 4-50 ngàn là bình thường, very very bình thường. mà hỏi 1 năm 120 ngàn thì đâu đủ đâu vào đâu. Cho mình 1 cái đồng hồ 50, bà xã cái áo 18 nữa là quý vị thấy hết bao nhiêu rồi, gần 70 ngàn của người ta rồi. Còn lại 50 ngàn sao mà sống. Vậy đó chỉ cần thấy kiếm được 10 ngàn là khỏi đi đâu hết. Như vậy nếu mình phải ra đi thì mình sẽ ra đi trong sự tiếc nuối, ra đi trong sự sợ hãi. Cho nên cách duy nhất đối phó với sự sợ chết của tôi đó chính là làm sao để mình chán mình đí. Cái gì thì không hứa chứ để cho chán thì dễ lắm. Cứ luôn luôn đọc câu thần chú này " Tôi sẽ ra đi trong sự chán nản chứ không phải bằng sự sợ hãi hay tiếc nuối".